

POSTANOWIENIE

Dnia 26 października 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Wiak (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Czubik

SSN Elżbieta Karska

w sprawie ze skargi L. F.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie w sprawie o sygn. II AKa 262/21,

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w Warszawie, po rozpoznaniu na posiedzeniu bez udziału stron w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 26 października 2022 r.,

- 1. oddala skargę na przewlekłość postępowania;**
- 2. skarżącego L.F. zwalnia od opłaty oraz od wydatków niniejszego postępowania, obciążając nimi Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Pismem z 19 kwietnia 2022 r. L. F. (dalej: „skarżący”) złożył osobiście skargę na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu toczącym się przed Sądem Apelacyjnym w Warszawie (II AKa 262/11). Skarżący wniósł o:

1. stwierdzenie przewlekłości powyższego postępowania sądowego;
2. przyznanie od Skarbu Państwa – Sądu Apelacyjnego w Warszawie maksymalnej kwoty należnej ustawowo, zgodnie z przepisem art. 12 pkt 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez

nieuzasadnionej zwłoki (tekst jedn. Dz.U. 2018, poz. 75, dalej: „ustawa o skardze na przewlekłość postępowania”);

3. zwolnienie od opłaty od skargi na przewlekłość postępowania.

W uzasadnieniu pisma, skarżący wskazał, że jego pełnomocnik w maju 2021 r. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie (VIII Ko 131/18). Pismem z 7 kwietnia 2022 r. skarżący został poinformowany o terminie rozprawy apelacyjnej, która została wyznaczona na 25 maja 2022 r. Zdaniem skarżącego, czas, jaki upłynął od wniesienia apelacji do rozpoznania sprawy, świadczy o przewlekłości wskazanego postępowania.

Odpowiedź na powyższą skargę złożył Prezes Sądu Apelacyjnego w Warszawie (dalej: „uczestnik postępowania”), który w piśmie z 30 września 2022 r. wniósł o jej oddalenie. W uzasadnieniu uczestnik postępowania wskazał, że skarżący pismem z 26 maja 2021 r. złożył apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z 22 lutego 2021 r. (VIII Ko 131/18). Zarządzenie o wyznaczeniu terminu rozprawy apelacyjnej na 25 maja 2022 r. zostało wydane w dniu 8 lutego 2022 r. Skarżący odebrał to zawiadomienie 19 kwietnia 2022 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie wydał prawomocny wyrok w sprawie II AKa 262/11 w dniu 25 maja 2022 r. Zdaniem uczestnika postępowania, we wskazanej sprawie nie doszło do przewlekłości postępowania. Pismo skarżącego nie miało przy tym na celu spowodowania podjęcia działań w sprawie, gdyż wszystkie niezbędne do rozpoznania sprawy czynności, były już podjęte w chwili złożenia skargi. Uczestnik postępowania zwrócił również uwagę, że żądanie zasądzenia świadczenia w możliwie maksymalnej wysokości, sformułowane i złożone po dniu poinformowania skarżącego o wyznaczeniu nieodległego terminu rozprawy apelacyjnej, potwierdzało raczej intencję wnioskodawcy odnośnie do uzyskania korzyści majątkowej. Z ostrożności procesowej, uczestnik postępowania zwrócił uwagę na to, że w okresie od 20 marca 2020 r. do 16 maja 2022 r. na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązywał stan epidemii, w związku z którym na sądy powszechne nałożone zostały liczne obowiązki organizacyjne, których wprowadzenie wiązało się z wydłużeniem czasu rozpoznania spraw wpływających do sądów. Sądy powszechne do końca maja 2020 r. pracowały w ograniczonym zakresie, co wiązało się m.in. z odwoływaniem rozpraw lub występowaniem

opóźnień w wysyłce korespondencji. Następnie sądy nadrabiały zaległości i załatwiały sprawy zgodnie z kolejnością wpływu. Zdaniem uczestnika postępowania, łączny czas, w jakim rozpoznana została apelacja skarżącego, był typowy dla tego rodzaju spraw, rozpoznawanych w tamtym okresie. Postępowanie to nie było zatem dotknięte wadą przewlekłości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jest niezasadna i zasługuje na oddalenie.

Zgodnie z treścią art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na przewlekłość postępowania, strona może wnieść skargę na stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie zmierzające do wydania rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie trwa dłużej niż to konieczne dla wyjaśnienia istotnych okoliczności faktycznych i prawnych albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego (przewlekłość postępowania). Ustawodawca nie skonkretyzował wprost terminu, po upływie którego należy uznać, że dochodzi do przewlekłości postępowania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego przyjmuje się, że o przewlekłości postępowania apelacyjnego, co do zasady, można mówić w razie bezczynności sądu drugiej instancji polegającej na niewyznaczeniu rozprawy apelacyjnej w ciągu 12 miesięcy od daty wpłynięcia apelacji (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05; z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; z 7 marca 2017 r., III SPP 6/17; z 13 grudnia 2018 r., I NSP 62/18; z 27 marca 2019 r., I NSP 88/18; z 5 kwietnia 2022 r., I NSP 66/22; z 7 lipca 2022 r., I NSP 204/22). Okres ten liczy się od dnia wniesienia apelacji. W niniejszej sprawie termin rozprawy apelacyjnej został wyznaczony po upływie ok. 9 miesięcy, zaś sama apelacja została rozpoznana w postępowaniu zakończonym prawomocnym wyrokiem po upływie niemal równych 12 miesięcy (26 maja 2021 r. – 25 maja 2022 r.).

Dla oceny, czy w danej sprawie doszło do przewlekłości postępowania,

znaczenie ma nie tylko sam sztywny upływ czasu, ale wymagają również rozważenia wszystkie okoliczności wpływające na przebieg postępowania, w tym sprawność podejmowanych przez sąd czynności oraz postępowanie skarżącego. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że przewlekłość postępowania może nastąpić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (np. postanowienia Sądu Najwyższego: z 24 lutego 2016 r., III SPP 53/15; z 12 stycznia 2022 r., I NSP 234/21). W niniejszej sprawie nie można stwierdzić takich wadliwości. Sąd Apelacyjny w Warszawie sprawnie podejmował czynności, które zmierzały do rozpoznania sprawy – z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem ustalił termin rozprawy apelacyjnej, poinformował o tym skarżącego i w tym terminie wydał wyrok w sprawie. Nie bez znaczenia dla takiej oceny pozostaje również kwestia występowania okoliczności obiektywnych, wywołanych stanem epidemii COVID-19, które wpłynęły na sposób funkcjonowania sądów we wcześniejszym okresie oraz konieczność rozpoznawania spraw w kolejności wpływu. Niezależnie jednak od tych okoliczności, Sąd Apelacyjny w Warszawie zdołał rozpoznać apelację skarżącego przed upływem 12 miesięcy od momentu jej wniesienia. W sprawie tej nie doszło zatem do przewlekłości postępowania.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 12 ust. 1 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, orzekł jak w sentencji.

Na podstawie art. 623 k.p.k. i art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. w zw. z art. 8 ust. 2 ustawy o skardze na przewlekłość postępowania, Sąd Najwyższy zwolnił skarżącego od opłaty oraz od wydatków niniejszego postępowania.

[as]